

Aan Staatssecretaris

nota

Ondertekenen Kamerbrief Volumestudie ammoniak

TER BESLISSING

Datum

15 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/70449

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Beslistermijn

17 maart 2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Samen met EZK is via de ACKE en MCKE een brief voorbereid om het Rapport "Omgevingsveiligheid toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers" (ook aangeduid als "Volumestudie ammoniak") aan de Kamer aan te bieden.

U hebt 13 maart akkoord gegeven op de MCKE-versie van de brief. Bespreking in de MCKE heeft niet tot aanpassing geleid. De brief gaat nu via de MCKE-conclusies als hamerstuk naar de ministerraad van 17 maart. De tekst van de brief zal derhalve niet meer wijzigen (correctie van eventuele typo's daargelaten).

Gezamenlijke inzet met EZK (minister voor KE) is de brief direct na goedkeuring ministerraad te verzenden. Goedkeuring van de minister KE wordt parallel gevraagd.

Met deze nota het verzoek de brief te ondertekenen, zodat het rapport aan de Kamer kan worden aangeboden.

Geadviseerd besluit

Akkoord met ondertekening van de Kamerbrief en met het rapport te verzenden.

Kernpunten

- In december 2021 is ketenstudie waterstof/ammoniak naar de Kamer gestuurd, waarin de noodzaak nader onderzoek (meer inzicht in volumes) is aangekondigd.
- Dat onderzoek is eind januari dit jaar opgeleverd. In de Staf van 20 januari zijn de bevindingen met u besproken en ook de bouwstenen voor de Kamerbrief.
- Conform besproken insteek wordt het rapport met een korte appreciatie naar de Kamer gestuurd. Er wordt richting gegeven, maar niet alle antwoorden zijn er al.
- De brief is in de ACKE van 24 februari en de MCKE van 14 maart besproken en geaccordeerd. De brief en het rapport kunnen nu worden verzonden aan de Kamer.

Krachtenveld

Via het Directeurenoverleg Klimaat (DO55%), de ACKE en de MCKE is tot overeenstemming gekomen over de inhoud van de Kamerbrief. Vanuit alle IenW-belangen (zoals veiligheid, duurzaam vervoer, buisleidingen) is meegekeken. De brief is samen met EZK (Klimaat en Energie) opgesteld, en via het DO55%, ACKE en MCKE zijn ook andere invalshoeken (BZK, LNV) betrokken.

Toelichting

Politieke context

De ontwikkelingen rond waterstof en waterstofdragers (zoals ammoniak) gaan snel. Er is een groot maatschappelijk belang: energietransitie, investeringen van bedrijven en overheden, omgevingsveiligheid, ruimtegebruik en stikstof. Zowel vanuit andere departementen als andere overheidslagen wordt het beleid kritisch gevolgd en zijn er standpunten.

Het uitbrengen van de brief en het rapport zullen naar verwachting aandacht krijgen in de media en in de Kamer. De focus zal daarbij naar verwachting liggen op (de impact van) het grootschalige transport van ammoniak door ons land.

Financiële/juridische overwegingen

Er zijn geen directe financiële of juridische consequenties, anders dan de verdere onderzoekstappen die in de brief worden aangekondigd en die zijn opgenomen in de lopende begroting.

Strategie

Bij het opstellen van de brief is rekening gehouden met de benodigde inzet en de lange termijn doelen van IenW. Vanuit alle IenW-belangen (zoals veiligheid, duurzaam vervoer, buisleidingen) is meegekeken. De brief is samen met EZK (Klimaat en Energie) opgesteld. Via het DO55%, de ACKE en MCKE zijn ook andere invalshoeken (BZK, LNV) betrokken.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

De Kamerbrief geeft een korte appreciatie van het onderzoeksrapport. De maatschappelijke consequenties die daarin worden benoemd zijn in potentie groot. Deze zijn sterk afhankelijk van de daadwerkelijke marktontwikkeling. Daarover bestaat nog grote onzekerheid. Dat is inherent aan transitie. Zowel de consequenties als de onzekerheden worden scherp benoemd. De brief schetst welke beleidsruimte er is en hoe we hier mee omgaan.

Communicatie

Gelet op de te verwachten aandacht in de media en in de Kamer is er contact gelegd met de afdeling Communicatie. Zij zijn ingesproken en op de hoogte.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

15 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/70449

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster B

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

Datum
15 maart 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/70449

Bijlagen

Volg- nummer	Naam	Informatie	Opgesteld door Bestuurskern Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's Cluster B
1	Kamerbrief ter aanbieding Rapport volumestudie waterstofrijke energiedrag (zoals met name ammoniak).	Definitieve versie voor de Ministerraad.	Aan Staatssecretaris
2.	Rapport Omgevingsveiligheid van toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers.	Rapport TNO-Arcadis-Berenschot opdracht van IenW/EZK (wordt meegezonden met Kamerbrief).	Bijlage(n)
3.	Beslisnota MCKE-versie van Kamerbrief		

Datum

15 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/70449

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster B

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris

nota

Kamerbrief (MCKE-versie) aanbieden volumestudie
ammoniak

TER BESLISSING

Datum

13 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/69442

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Beslistermijn

13 maart 2023

Bijlage(n)

2 (concept Kamerbrief en het
Rapport)

Aanleiding

Samen met EZK is via de ACKE een brief voorbereid om het Rapport "Omgevingsveiligheid toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers" (ook aangeduid als "Volumestudie ammoniak") aan de Kamer aan te bieden.

Met deze nota het verzoek om akkoord te geven op de brief, zodat de MCKE-behandeling toch plaats kan vinden en dit rapport aan de Kamer kan worden aangeboden.

Geadviseerd besluit

Akkoord met voorleggen van de concept-Kamerbrief in de MCKE.

Kernpunten

- In december 2021 is ketenstudie waterstof/ammoniak naar de Kamer gestuurd, waarin de noodzaak nader onderzoek (meer inzicht in volumes) is aangekondigd.
- Dat onderzoek is eind januari dit jaar opgeleverd. In de Staf van 20 januari zijn de bevindingen met u besproken en ook de bouwstenen voor de Kamerbrief.
- Conform besproken insteek wordt het rapport met een korte appreciatie naar de Kamer gestuurd. Er wordt richting gegeven, maar niet alle antwoorden zijn er al. De brief is in de ACKE van 24 februari besproken en geaccordeerd.
- De essentie van het rapport en hoofdlijn reactie is bij de Staf met u gedeeld:
  - veel onzekerheden, maar grote volumes ammoniak voorzien (keuze bedrijven);
  - daardoor meer import, opslag en transport; omgevingsveiligheid is een belangrijk aspect bij opslag en (alle vormen van) transport;
  - het kabinet kondigt visievorming aan (onderdeel NPE = nationaal plan energiesysteem), duidelijkheid bieden aan bedrijven en overheden;
  - herijken van het kabinetsstandpunt over ammoniak;
  - overleg met Duitsland en België over aanvoer voor hun ammoniakgebruik;
  - eind '23 richtsnoer waterstofrijke energiedragers voor de praktijk (vergunningverleners);
  - veiligheid ammoniak nu al betrekken bij lopende trajecten (zoals maatwerk, basisnet, buisleidingen).

Krachtenveld

Het is gelukt via het Directeurenoverleg Klimaat (DO55%) en de ACKE tot overeenstemming te komen. Vanuit alle IenW-belangen (zoals veiligheid, duurzaam

vervoer, buisleidingen) is meegekeken. De brief is samen met EZK (Klimaat en Energie) opgesteld, en via het DO55% en ACKE zijn ook andere invalshoeken (BZK, LNV) betrokken.

De ontwikkelingen rond waterstof en waterstofdragers (zoals ammoniak) gaan snel. Er is een groot maatschappelijk belang mee gemoeid: energietransitie, omgevingsveiligheid, investeringen van bedrijven en overheden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Datum

13 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/69442

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

Vul hier het aantal bijlagen in

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept Kamerbrief ter aanbieding Rapport volumestudie waterstofrijke energiedragers (zoals met name ammoniak).	De MCKE-versie; op basis bespreking MCKE zal definitieve versie worden gemaakt voor de Ministerraad.
2.	Rapport Omgevingsveiligheid van toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers.	Rapport TNO-Arcadis-Berenschot opdracht van IenW/EZK (wordt meegezonden met Kamerbrief).